

درِ ویرانه

یادنامہ ی استاد محمد تقایی

www.ketab.ir

تہیہ و تنظیم:

کاظم نظری بقا

محسن بہنرآد

عنوان و نام پدیدآور	در ویرانه: یادنامه استاد محمد تقایی / تهیه و تنظیم: کاظم نظری بقا.
محسن بهنژاد.	
مشخصات نشر	اردبیل: فردوس مهر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۰۶ ص:؛ مصور: ۵/۱۴×۲۱ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۸۱۳-۰۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
عنوان دیگر	یادنامه استاد محمد تقایی.
موضوع	تقایی اردبیلی، محمد، ۱۳۱۹ - - یادنامه‌ها
موضوع	شاعران ایرانی - اردبیل - قرن ۱۴ ق.
موضوع	Poets, Iranian—Ardabil—19th century
شناسه افزوده	نظری بقا، کاظم، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	بهنژاد، محسن، ۱۳۶۳ -
رده بندی کنگره	PL۳۱۴
رده بندی دیویی	۸۹۴/۳۶۱۱۰۸
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۳۴۶۵۳

عنوان کتاب: در ویرانه / یادنامه‌ی استاد محمد تقایی

تهیه و تنظیم: کاظم نظری بقا / محسن بهنژاد

ناشر: فردوس مهر

صفحه آرای: بهمن طهماسبی پور

سال چاپ: چاپ اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۱۳-۰۲-۹

چاپ و صحافی: چاپ مهرگان

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

فهرست صفحه

۷ یادداشت / دکتر امیر رجبی

۱۱ زندگی‌نامه‌ی استاد محمد تقایی / اصغر تقایی

۱۹ اشعار درباره استاد تقایی

۲۱ بال ارادت / غلامرضا هادی

۲۳ احتشام تقایی / قادر ایمان‌زاده

۲۵ گنجینه‌ی شعر / جعفر فتح‌اللهی (شاکر)

۲۷ شاعر دوران / جابر ولدپور (مژده اردبیلی)

۲۸ شمع بزم عشق / علی سفارشی (فاضل)

۳۰ غلام حسین / سیدتقی سیفی

۳۲ خط گلغام / اسکندر نجفی سوها (سحون)

۳۳ مقام تقایی / کاظم نظری بقا

۳۴ عاشق مولا / تیمور نوری

۳۷ رسم ثواب / محسن بهنژاد (نافع)

۳۸ گلستان غم / محسن بهنژاد (نافع)

۴۰ روضه‌ی بیکران / عادل تنظیفی

۴۱ سهم غربت / عادل تنظیفی

۴۲ ترنم توحید / عادل تنظیفی

۴۴ در میخانه‌ی عشق / محسن رنجبر جوادی

۴۵ سرمایه‌ی محشر / علی جانی (ملهم)

فهرست صفحه

۴۷	پیرایه‌ی عشق / داود دهقان
۵۰	دلنوشته / ولی‌الله کلامی زنجانی
۵۲	شمع فروزان / شفیع خلیل‌زاده (چاووش)
۵۴	اهل دل / امیر رستم نژاد
۵۶	سریر عشق / آرمین عاصم
۵۸	بیضای زمان / آرمین عاصم
۵۹	حسین نوکری / مهدی قلندری
۶۰	جان یارالی / اصغر تقایی
۶۳	یادداشت‌ها و مصاحبه‌ها
۶۴	مصاحبه با غلامرضا هادی
۶۷	یادداشت محمدباقر تمدنی
۶۹	یادداشت عبدالحسین نجاریاشی
۷۲	یادداشت میرعلی عابدیان
۷۵	یادداشت اسکندر نجفی سوها
۷۷	یادداشت شهرزاد ربیعی
۸۲	یادداشت حسین بختیاری
۸۴	یادداشت کاظم نظری بقا
۸۷	نمونه‌ی اشعار استاد تقایی
۱۰۱	عکس‌ها و تصاویر

یادداشت

مکتب شعر آئینی در دارالارشاد اردبیل، قدمتی طولانی و تاریخی دارد. پس از ظهور صفویه از این منطقه و تشکیل نخستین حکومت رسمی شیعی در کشور توسط ایشان، اردبیل به عنوان خاستگاه صفویه، نقش محوری و معنوی در این حکومت پیدا کرد و مباحث فقهی، کلامی و مذهبی با رویکرد شیعی در این شهر ظهور و بروز بیشتری یافت. بنابراین در چنین شرایطی، توجه به واقعه‌ی عاشورا و نهضت امام حسین(ع) در کربلا، به عنوان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های مذهب تشیع، بیش از پیش مورد توجه علما، ادبا و عموم مردم شهر قرار گرفت و همزمان با این دوران، مکتب شعر آئینی و مرثیه‌ی اردبیل توسط شاعران و ادیبان این دیار پایه‌گذاری شد و در طول صدها سال تا به امروز تداوم یافت؛ چنان که در حال حاضر، شعر آئینی و عاشورایی اردبیل از مهم‌ترین جریان‌ات شعری و ادبی در منطقه می‌باشد که با حضور شاعران برجسته‌ی این مکتب، فراتر از شهر و استان اردبیل، در سراسر ایران و حتی کشورهای هم‌زمان و همجوار، شهرت یافته است.

در دوران معاصر، ظهور شاعران نام‌آور در مکتب شعر مرثیه اردبیل

همچون بیضاء اردبیلی، تاج الشعرا یحیوی، حاج انور اردبیلی، مرحوم منزوی و برخی دیگر از شاعران مطرح و شاخص، مکتب شعر آئینی اردبیل را به اوج اعتلا و اعتبار رساند که استاد محمد تقایی اردبیلی نیز از جمع این شاعران نام‌آور و تأثیرگذار بود.

ایشان که محضر تاج‌الشعراء یحیوی را درک نموده و از او کسب فیض کرده بود، با اشعار دلنشین‌اش، از سوی استاد انور اردبیلی و مرحوم استاد منزوی نیز مورد استقبال قرار گرفته و از شاعران مهم و اثرگذار این مکتب گردید، چنان‌که برخی از اشعار ایشان به شهرتی فراوان دست یافت و در سطح جامعه‌ی حسینیان به طور گسترده منتشر شد.

مرحوم استاد تقایی از شاعران مبارز و انقلابی استان اردبیل نیز به شمار می‌آمد که در طول مبارزات انقلابی مردم علیه رژیم پهلوی، با اشعار انقلابی و انتقادی، نقش مهمی در تشویق مردم به مبارزه و افشاگری ظلم و ستم رژیم شاه داشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز وی در طول دوران دفاع مقدس، ضمن حضور در جبهه‌های جنگ، اشعار حماسی بسیاری سرود که از وی به یادگار مانده است. ایشان همچنین علاوه بر شعر عاشورایی و آئینی، در شعر اجتماعی و طنز نیز از شاعران مطرح و شاخص استان بود که با قریحه‌ی خلاق و طبع نقادش، آثار دلنشینی در این زمینه پدید آورده است.

این یادنامه که به همت دکتر کاظم نظری بقا از اساتید مطرح ادبیات و کارگاه شعر آئینی حوزه هنری اردبیل و همچنین آقای محسن بهنژاد از شاعران جوان و توانمند استان آماده گردیده و به اشعار و نوشته‌های اساتید و شاعران گرانقدر استان زینت یافته؛

ضمن تشکر از خانواده‌ی محترم آن مرحوم و فرزند استاد جناب آقای اصغر تقایی، ادای وظیفه و دین حوزه هنری استان اردبیل و اعضای فرهیخته‌ی کارگاه شعر آئینی این حوزه به مقام رفیع و ارزشمند آن شاعر فقید در شعر آئینی و عاشورایی است؛ باشد که «مقبول طبع مردم صاحب‌نظر شود...» ان‌شاءالله .

امیر رجبی

رئیس حوزه هنری استان اردبیل

www.ketab.ir